

Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**20-та Неділя по
П'ятидесятниці: Увійдімо
в це непривітне місце.**

**20th Sunday after
Pentecost:
Let us enter into this
uninviting place.**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
ikutash@gmail.com

Євангелія (Луки 6:31-36) заохочує нас увійти в похмуре й непривітне місце в своїй душі. Це те місце, з якого виходять почуття ненависті та жадоби помсти та насилля. Господь запрошує нас зайти з Ним у це місце, коли каже нам, що ми повинні любити своїх ворогів і робити їм добро. Це дуже важка справа, до якої Він нас закликає. Так відноситися навіть до тих, які вчинили якусь кривду нам *особисто* достатньо важко. Але Він наставляє нас чинити щось навіть важче.

Є ж вчинки деяких людей, що такі злі, такі жахливі, що їх простити наче б то – просто неможливо! Ось

In Gospel (Luke 6:31-36) we are encouraged to enter into a part of our soul which is dark and uninviting. It is the place whence come the feelings of hatred, of the thirst for vengeance, for violence. Our Lord invites us to enter it together with Him, when He tells us to love our enemies and to do good to them. It is a very hard thing He is asking us to do. It is hard enough to act in this way to those who have done us some *personal* wrongs. But it gets even harder.

There are actions committed by people that are so evil, so horrible that it seems to be impossible to

наприклад Голодомор-ґеноцид, якого спричинили в Україні в 1932-33 рр. Йосип Сталін і його агенти, в якому мільйони людей загинули в таких муках, що їх важко собі уявити. (Ми помістили тут Ікону, яку спеціально написали для відзначення цього Голодомору, в якій Ангели тримають душі тих, що в ньому погинули). Ті жахи, бувало, деяких людей штовхнули на неймовірні вчинки, щоб вижити або тому, що вони зійшли з ума. Про це написала Людмила Бережко в своєму творі **The Parcel from Chicken Street and Other Stories** («Пакунок з Курячої вулиці та інші оповідання»). Або можна б згадати звірства нацистів, чи в Руанді чи в Боснії. Як же можна любити людей, які чинили такі звірства – ні! діла гірші чим звірства?!

На початку таки мусимо **пішуче** заявити, що не може бути й питання, щоб заперечувати чи применшувати жахливість тих вчинків, яких творила людська злоба. А кожне діло має і свої наслідки. Звірства, вчинені людьми, які віддали свою волю потворам, що пробувають у їхніх умах (та й серцях) чи в провідниках деяких урядів чи політичних чи конфесійних груп, мають поміж своїми наслідками й те, що ті жертви, які вижили – чи й ті, що пережили цих жертв – **назавжди** позначені тим, що вони перенесли. Є можливість, що вони ніколи не перестануть прагнути помсти чи справедливості доки житимуть.

Просто неможливо перейти швидко від почуття нестерпного тілесного чи душевного болю до бажання простити й любити. Коли б і вирішив хто-небудь так чинити – тобто намагатися сповнювати Христову

forgive them. For example we can mention the Holodomor-Genocide perpetrated in Ukraine in 1932-33 by Joseph Stalin and his agents, in which millions of people died in the worse way imaginable. (We have reproduced an Icon of the Mother of God especially written to commemorate this Holodomor, in which Angels hold the souls which perished in it). In the midst of this horror some people were pushed to do unspeakable things to survive or because their mind went off the rails. Ludmilla Bereshko writes about this in her book **The Parcel from Chicken Street and Other Stories**. Or we can think about the atrocities done by the Nazis or in Rwanda or Bosnia. How is it possible to love people who committed such beastly - no, worse than beastly things?!

To begin with we must say **very firmly** that it can never be a question of denying or minimizing the horror of acts done by human malice. For every action there are consequences. The atrocities perpetrated by people who yielded their wills to the murderous monsters in their own heads (and hearts) or in those at the helm of certain governments or political or religious groups, have among their consequence the fact that those victims who survived - or those who later survived the victims who survived - are **forever** marked by what they endured. As long as they live they may never stop thirsting for vengeance or justice.

It is simply impossible to pass quickly from the feeling of excruciating physical or emotional pain to the desire to forgive and to

заповідь у таких страшно важких обставинах – це **не** була б справою, що могла б відбутися через мить. Це б вимагало поступовий процес зростання й uzдоровлення. І процес той був би й **КОШТОВНИМ**. Ті, хто скоро й легко кажуть, що вони люблять *усіх*, напевно над цим не пригадалися і більш чим правдоподібно не настільки нещасні, щоб бути глибоко пораненими якимсь стражданням.

Та Ісус **таки закликає** нас пуститися на такий процес. Він закликає нас не задовільнятися тим, щоб любити лише тих, які нас люблять. Він закликає нас увійти в похмурі місця наших ран і мук, щоб знайти шлях до зрозуміння та сприйняття їх. Щоб знайти нове зрозуміння зла, що чатує в людських серцях (а зокрема в **наших!**), щоб змогли ми вийти з того минулого, в якому такі звірства творилися, й увійти в майбутнє, яке буде зовсім відмінним від минулого.

Цей процес вимагає відваги, надії та любові. Ми **можемо знайти** ці чесноти в Ісусі, в житті наближеному до Нього, через Молитву, та через творчу увагу до Його навчань та того, як їх утілювати у нашому житті та в світі, що довкола нас. У супроводі цього винахідливого та всезнаючого Співподорожнього, Господа Ісуса і Його Св. Духа, увійдімо в непривітне місце в нашій душі, щоб можна таки знайти ліки.

love. If one were to choose to do so - to try to follow the commandment of Christ in such a desperately difficult situation - it would most definitely **not** be instantaneous. It would require a gradual process of growing and healing. And it would be **costly**. One who can say quickly and easily that he or she loves *everyone* has certainly not reflected upon the matter a great deal, and most likely has not been so unfortunate as to be deeply touched by suffering.

Yet Jesus **does** invite us to enter into this process. He encourages us to not content ourselves with loving only those who love us. He calls us to enter into the darkness and shadows of our wounds and torments and to find a way to understand and accept them. To find a new understanding of the evil that lurks in human hearts (and especially in **our own** hearts!), so that we can emerge from the past where atrocities were done and enter into a future that can be completely different from that past.

The process requires courage, hope and faith. We **can find** these things in Jesus, in a life close to Him, through prayer and through imaginative attention to His teachings and the way they can be worked out in our lives and in the world around us. Accompanied by this resourceful and all-knowledgeable fellow Voyager, the Lord Jesus and His Holy Spirit, let us enter into this uninviting place in our souls to find healing.